

ELS GRANS PERSONATGES LITERARIS NO MOREN MAI

Per Sandra Colavidas

Els grans personatges literaris no moren mai. Fins i tot sobreviuen als seus creadors o creadores, i, sovint, tornen a aparèixer de manera inesperada en alguna nova història que un escriptor o escriptora actual crea amb la intenció de repetir l'èxit que el personatge en sí va tenir en el seu moment, i que, en realitat, mai ha deixat de tenir. Com a exemples d'aquesta mena de personatges en podríem citar uns quants.

Un d'ells és el carismàtic i seductor espia britànic James Bond, creat per l'escriptor Ian Fleming a l'any 1953 i que es va convertir en el protagonista de 12 novel·les i nou contes, que van ser adaptades al cinema i, fins i tot, va sobreviure a la mort del seu creador protagonitzant històries escrites per altres autors posteriors a Fleming. Un altre podria ser l'aventurer i intrèpid Indiana Jones, tot i que en aquest cas no es tracta d'un personatge literari sinó que sorgeix d'una història escrita per George Lucas a l'any 1973, qui va crear aquest famós arqueòleg amb la intenció de fer-ne una pel·lícula que, quatre anys més tard, interessaria prou al director de cinema Steven Spielberg com per fer realitat el projecte, i a la que seguirien quatre pel·lícules més, la més recent d'elles encara per a estrenar als cinemes.

I no es pot deixar de citar a un dels més grans detectius de novel·la negra: el famós Hèrcules Poirot, creat per l'escriptora Agatha Christie a l'any 1920 i al qual fa morir de malaltia a la seva obra *Teló*, publicada al 1975, un any abans de la mort de l'autora. Com a curiositat, i per entendre la força d'aquest personatge de ficció, esmentaré que al diari *New York Times* s'hi va publicar un obituari informant sobre la seva defunció. Tot i que la pròpia Agatha Christie va acabar gairebé odiant al seu detectiu més famós, aquest encantava a molts lectors i lectores que, encara avui en dia, llegeixen les seves històries. Per aquest motiu, l'escriptora britànica Sophie Hannah va ser escollida per dur a terme la difícil tasca de recuperar el gran detectiu belga, escrivint noves històries protagonitzades per Poirot, i que transcorren en anys anteriors a la seva primera aparició en la història

escrita per Agatha Christie. Hannah ha escrit quatre novel·les amb Poirot com a protagonista, a més de ser l'autora de nombrosos *thrillers psicològics*, de llibres de poesia i de contes infantils. A més, les històries més llegides i brillants de Christie, com *Assassinat a l'Orient Express* o *Mort al Nil*, han estat portades al cinema en més d'una ocasió. Les versions més recents es van estrenar al cinema durant els anys 2017 i 2022 respectivament, ambdues dirigides i protagonitzades per l'actor Kenneth Branagh, que interpretà al gran Poirot. Un paper que tants altres actors també han interpretat, potser més fidelment a la versió literària de la mestra del crim, com, per exemple, David Suchet tant a l'adaptació de les novel·les de Christie com a sèrie per a la televisió.

Un altre mític personatge que ha sobreviscut al seu creador és el famós detectiu Philip Marlowe, protagonista de les novel·les de gènere negre de l'escriptor nord-americà Raymond Chandler. El passat mes de maig es va estrenar als cinemes una nova pel·lícula d'aquest irònic detectiu, titulada simplement *Marlowe* i gravada, en part, a Barcelona i als seus voltants. En aquesta ocasió, es tracta d'una adaptació de la novel·la *La rubia de ojos negros*, de l'escriptor irlandès John Banville, que escriu les seves novel·les de gènere negre sota el pseudònim de Benjamin Black, i que ha "recuperat" aquest mític detectiu literari i cinematogràfic per a aquesta història.

El detectiu Philip Marlowe va aparèixer per primer cop a la novel·la *El sueño eterno*, escrita per Raymond Chandler a l'any 1939. A partir d'aleshores, Marlowe es va convertir en el protagonista de les seves següents novel·les: *Adiós, muñeca* (1940), *La dama del lago* (1943) o *La hermana pequeña* (1949), entre altres, que es van adaptar al cinema on carismàtics actors com Humphrey Bogart o Robert Mitchum van interpretar a l'irònic i enginyós detectiu, acompanyats d'atractives actrius com Lauren Bacall o Sarah Miles.

En aquesta versió, l'actor escollit per a posar-se en la pell del cínic detectiu nord-americà és Liam Neeson, actor irlandès conegut pel seus papers a pel·lícules d'acció i, sobretot, per ser el protagonista de *La llista de Schindler* (1993), que el va portar a la fama. Les seves *partenaires* són Diane Kruger i Jessica Lange, interpretant a una filla i una mare que tenen una difícil i tensa relació gens ni mica afectuosa.

Tampoc es pot deixar d'esmentar al simpàtic i brillant psicòpata Tom Ripley, creat per l'escriptora de novel·la negra Patricia Highsmith a l'any 1955 i que va ser el protagonista de cinc dels seus llibres. Aquest enginyós assassí, que sempre surt impune dels seus

crims, es va convertir en el personatge més emblemàtic de l'autora, fins al punt que algunes de les seves històries han estat portades a la gran pantalla o a la televisió. La primera història que Ripley va protagonitzar, la novel·la titulada *El talento de Mr. Ripley*, es va adaptar al cinema en dues ocasions. La primera versió data de l'any 1960, amb alguns canvis en la història escrita per Highsmith, interpretada per l'actor francès Alain Delon en el paper del psicòpata nord-americà, i la segona (1999), una mica més fidel a la història creada per l'autora, amb Matt Damon com a Ripley. Qui sap si algun altre autor o autora actual escriurà una nova història sobre aquest personatge, tant per una novel·la com pel cinema.

I no oblidem als superherois dels còmics, que sempre tornen amb noves aventures o noves versions cinematogràfiques.

Es podrien anomenar uns quants més, però, en tot cas, tots aquests mítics personatges ens acompanyaran sempre i no moriran mai. Passaran de generació en generació, potser alguns més que altres, però es poden considerar eternals. Aquest és el poder de la literatura, del cinema i de la cultura en general.